

Міністерство освіти і науки України

МЕНЕДЖМЕНТ

РІЗНОРІВНЕВІ ЗАВДАННЯ

**Підсумковий контроль (ЕКЗАМЕН)
для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий
молодший бакалавр
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 073 Менеджмент
денної форми здобуття освіти**

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ НА ЕКЗАМЕН З МЕНЕДЖМЕНТУ

для здобувачів освіти 4-го курсу (VII-й семестр)

1. Сутність та типи управління.
2. Поняття та види менеджменту.
3. Класична теорія менеджменту.
4. Неокласична теорія менеджменту.
5. Інтегровані підходи до управління.
6. Загальні принципи менеджменту.
7. Організація як відкрита динамічна система.
8. Вертикальний та горизонтальний поділ праці в організації.
9. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації.
10. Сутність та класифікаційні ознаки планування.
11. Сутність та етапи стратегічного планування.
12. Особливості тактичного та оперативного планування.
13. Методика та етапи проведення SWOT-аналізу.
14. Зміст функції «організація».
15. Делегування повноважень, централізація і децентралізація управління.
16. Основні типи організаційних структур управління.
17. Матрична та мережева організаційна структура управління.
18. Сутність мотивації та змістовні теорії мотивації.
19. Сутність мотивації та процесуальні теорії мотивації.
20. Сутність, принципи та види управлінського контролю.
21. Методи та системи контролю.
22. Сутність контролю та основні етапи процесу контролю.
23. Поняття та види регулювання.
24. Поняття та класифікація управлінських рішень.
25. Моделі прийняття рішень.
26. Етапи процесу прийняття управлінських рішень.
27. Економічні методи менеджменту.
28. Організаційно-розпорядчі методи менеджменту.
29. Соціально-психологічні методи менеджменту.
30. Особистість та міжособистісна сумісність у психології менеджменту.
31. Сутність та стадії конфліктів.
32. Причини та види конфліктів.
33. Сутність та структурні методи розв'язання конфліктів.
34. Сутність та міжособові методи розв'язання конфліктів.
35. Поняття, симптоми та способи управління стресом.
36. Інформація, її види та роль в менеджменті.
37. Сутність та форми комунікацій.
38. Етапи комунікаційного процесу.
39. Сутність та основні засади керівництва.
40. Підходи до керівництва та стилі керівництва.
41. Теорії лідерства.
42. Види та форми влади в менеджменті.
43. Поняття та види ділової кар'єри менеджера.
44. Основні етапи ділової кар'єри менеджера.
45. Суть та основні завдання тайм-менеджменту.
46. Сутність та причини неетичної поведінки в менеджменті.
47. Види відповідальності в менеджменті.
48. Основні форми міжнародного бізнесу.
49. Особливості управління у спільних підприємствах.
50. Сутність, види та загальні показники ефективності управління.

Приклад різнорівневих завдань екзаменаційного білета з освітнього компонента Менеджмент

Середній рівень

1. Виконайте тести

- 1) Діяльність суб'єкта, що виявляється у цілеспрямованому впливі на об'єкт управління з метою приведення його у бажаний для суб'єкта стан - це:
 - а) менеджмент
 - б) управління
 - в) організація
 - г) підприємство
 - д) методи менеджменту
- 2) Створення універсальних принципів управління є основною метою:
 - а) школи наукового управління
 - б) адміністративної школи управління
 - в) школи людських стосунків
 - г) школи організаційної поведінки
 - д) емпіричної школи
- 3) Системна поведінка керівника щодо безпосереднього підпорядкованих йому управлінських працівників, яка змінюється в часі залежно від ситуації і виявляється у способах виконання управлінських робіт і впливу на об'єкт підпорядкованого управлінського персоналу, - це:
 - а) стиль управління
 - б) відповідальність
 - в) влада
 - г) повноваження
 - д) делегування
- 4) Комунікативний процес – це:
 - а) процес передачі завдань, обов'язків або повноважень
 - б) обмін інформацією між двома або більше особами
 - в) міра знань про різні події, явища, процеси у їх взаємозв'язку
 - г) систематизація інформації
 - д) якісне передавання інформації
- 5) Ефективність управління розраховується як:
 - а) відношення загального або кінцевого результату виробництва до сукупних витрат на оплату праці;
 - б) відношення загального або кінцевого результату виробництва до сукупних витрат на виробництво;
 - в) відношення загального або кінцевого результату виробництва до сукупних витрат на збут;
 - г) відношення загального або кінцевого результату виробництва до сукупних витрат на утримання машин і устаткування;
 - д) відношення загального або кінцевого результату виробництва до сукупних витрат на управління
- 6) Які види планування виділяють за ступенем повторюваності:

- а) техніко-економічне планування, оперативно-виробниче планування, бізнес-планування
 - б) оперативне, тактичне і стратегічне планування
 - в) корпоративне, цехове, виробниче
 - г) одноразове, стабілізуюче, ситуаційне
 - д) фінансове, кадрове, маркетингове
- 7) Мережеві організаційні структури поділяють на три групи:.
- а) економічні, соціальні, технічні
 - б) лінійні, функціональні, лінійно-функціональні
 - в) лінійна, функціональна, лінійно-штабна, матрична
 - г) внутрішні, стабільні та динамічні
 - д) функціональні, вертикальні, горизонтальні
- 8) Ділова етика – це:
- а) система загальних етичних норм і правил поведінки суб'єктів підприємницької діяльності, їхнього спілкування і взаємодії;
 - б) галузь знань, наукова дисципліна, що вивчає мораль, моральність, їх виникнення, динаміку, і зміни;
 - в) сукупність моральних правил в тій чи іншій сфері поведінки людини або організації;
 - г) це моральні принципи і цінності, що визначають позитивні та негативні сторони думок і дій людини;
 - д) система моральних принципів, яка зобов'язує відрізнити правильну поведінку від неправильної.
- 9) Вид управлінської діяльності, спрямований на усунення відхилень, збоїв, недоліків в керованій системі шляхом розробки і впровадження керуючою системою відповідних заходів:
- а) планування
 - б) організація
 - в) мотивація
 - г) контроль
 - д) регулювання
- 10) Сукупність способів і прийомів впливу на колектив працівників та окремих виконавців з метою досягнення цілей організації та ефективного виконання її місії, - це:
- а) менеджмент
 - б) методи менеджменту
 - в) підхід до управління
 - г) функції менеджменту
 - д) організація діяльності

Достатній рівень

Встановити відповідність між принципами менеджменту та наведеними визначеннями:

1. Принцип науковості	а. передбачає аналіз кожної управлінської дії, кожного рішення органів управління щодо діяльності організації як системи, яка складається із взаємодіючих та взаємопов'язаних підсистем елементів.
2. Принцип ієрархічності	б. передбачає своєчасне виявлення прогресивних тенденцій суспільного розвитку; здійснення управління організацією, використовуючи найсучасніші, найновіші досягнення в науці управління.
3. Принцип системності	с. це спрямовування діяльності організації на досягнення загальних цілей та виконання поставлених завдань, згуртовуючи зусилля її працівників на досягнення цих цілей.
4. Принцип цілеспрямованості	д. передбачає вертикальний поділ управлінської праці, тобто виділення рівнів управління і підпорядкування нижчих рівнів управління вищим. Цей принцип враховується при формуванні організаційних структур управління, при побудові апарату управління, розстановці кадрів.

- 1) 1:a; 2:b; 3:c; 4:d.
- 2) 1:b; 2:d; 3:a; 4:c.
- 3) 1:c; 2:d; 3:a; 4:b.
- 4) 1:d; 2:a; 3:b; 4:c.

Високий рівень

1. Розкрийте зміст функції «мотивація» та проаналізуйте основні змістовні теорії мотивації.

2. Охарактеризуйте види ефективності систем менеджменту та опишіть критерії і показники, що використовуються для оцінки кожного виду ефективності на практиці.

Приклад виконання різнорівневого завдання екзаменаційного білета з освітнього компонента Менеджмент

Середній рівень

Виконайте тести

- 1) Діяльність суб'єкта, що виявляється у цілеспрямованому впливі на об'єкт управління з метою приведення його у бажаний для суб'єкта стан - це:
б) управління
- 2) Створення універсальних принципів управління є основною метою:
б) адміністративної школи управління
- 3) Системна поведінка керівника щодо безпосереднього підпорядкованих йому управлінських працівників, яка змінюється в часі залежно від ситуації і виявляється у способах виконання управлінських робіт і впливу на об'єкт підпорядкованого управлінського персоналу, - це:
а) стиль управління
- 4) Комунікативний процес – це:
б) обмін інформацією між двома або більше особами
- 5) Ефективність управління розраховується як:
д) відношення загального або кінцевого результату виробництва до сукупних витрат на управління
- 6) Які види планування виділяють за ступенем повторюваності:
г) одноразове, стабілізуюче, ситуаційне
- 7) Мережеві організаційні структури поділяють на три групи:
г) внутрішні, стабільні та динамічні
- 8) Ділова етика – це:
а) система загальних етичних норм і правил поведінки суб'єктів підприємницької діяльності, їхнього спілкування і взаємодії
- 9) Вид управлінської діяльності, спрямований на усунення відхилень, збоїв, недоліків в керованій системі шляхом розробки і впровадження керуючою системою відповідних заходів:
в) регулювання
- 10) Сукупність способів і прийомів впливу на колектив працівників та окремих виконавців з метою досягнення цілей організації та ефективного виконання її місії, - це:
б) методи менеджменту

Достатній рівень

Встановити відповідність між принципами менеджменту та наведеними визначеннями:

1. Принцип науковості	а. передбачає аналіз кожної управлінської дії, кожного рішення органів управління щодо діяльності організації як системи, яка складається із взаємодіючих та взаємопов'язаних підсистем елементів.
2. Принцип ієрархічності	б. передбачає своєчасне виявлення прогресивних тенденцій суспільного розвитку; здійснення управління організацією, використовуючи найсучасніші, найновіші досягнення в науці управління.
3. Принцип системності	с. це спрямовування діяльності організації на досягнення загальних цілей та виконання поставлених завдань, згуртовуючи зусилля її працівників на досягнення цих цілей.
4. Принцип цілеспрямованості	д. передбачає вертикальний поділ управлінської праці, тобто виділення рівнів управління і підпорядкування нижчих рівнів управління вищим. Цей принцип враховується при формуванні організаційних структур управління, при побудові апарату управління, розстановці кадрів.

2) 1:b; 2:d; 3:a; 4:c.

Високий рівень

1. Розкрийте зміст функції «мотивація» та проаналізуйте основні змістовні теорії мотивації.

Мотивація – це процес спонукання, стимулювання себе чи інших (окремої людини чи груп людей) до цілеспрямованої поведінки або виконання певних дій, спрямованих на досягнення власної мети або мети організації.

Спонукання – це усвідомлене відчуття нестачі, потреби у чомусь, яке має визначений напрям чи шлях до вирішення.

Спонукання є виявом потреби через поведінку і сконцентроване на досягненні мети.

Сутність мотивації розкривають за допомогою категорій «потреба», «мотив», «стимул», «винагорода».

Потреба – фізіологічне або психологічне відчуття нестачі чогось.

Потреби формують в свідомості людини інтерес, який створює мотиви – усвідомлене спонукання до дії.

Мотив – внутрішня спонукальна причина дій і вчинків людей.

Від того, якими мотивами людина керується у трудовій діяльності, залежить її ставлення до роботи і кінцевий результат. Одні й ті самі мотиви у різних людей можуть спричиняти неоднакові дії і, навпаки, ідентичні дії можуть спричинятися різними мотивами.

Бажаного результату можна досягти під впливом стимулів.

Стимули – спонукання до дії викликані зовнішніми факторами.

Вони можуть мати позитивну або негативну спрямованість. Позитивно спрямовані стимули називають винагородою.

Винагорода – це все те, що людина вважає цінним для себе, чого вона прагне досягти і чим би хотіла володіти.

Всі теорії мотивації діляться на дві групи змістовні та процесуальні.

Змістовні теорії мотивації аналізують фактори, що впливають на мотивацію. Ці теорії описують структуру потреб, їх зміст і те, як дані потреби пов'язані з мотивацією людини до діяльності.

До змістовних теорій мотивації належать:

1. Теорія ієрархії потреб Маслоу.
2. Теорія «ЖВЗ» Клейтона Алдерфера.
3. Теорія Мак-Клелланда.
4. Теорія двох факторів Герцберга.
5. Теорії «Х» і «Y» Д. Мак Грегора.
6. Теорія Тугана-Барановського.

Серед змістовних теорій мотивації найвідомішою є теорія ієрархії потреб Абрахама Маслоу, сутність якої ілюструє запропонована ним «піраміда потреб». За Маслоу, існує п'ять категорій потреб людини. Він вважав, що не реалізувавши первинні потреби, людина не може приступати до реалізації вторинних.

Теорія ієрархії потреб не знайшла одностайної підтримки, тому були запропоновані деякі модифікації до неї. Найвідоміше вдосконалення запропонував Клейтон Алдерфер – так звану теорію «ЖВЗ», яка складається з трьох рівнів потреб: Ж - життєві потреби (тобто фізіологічні і потреби безпеки), В – потреби взаємин (пов'язані з міжособовими стосунками) і З – передбачає необхідність зростання для потреб поваги і самореалізації.

За А. Маслоу, рух від потреби до потреби відбувається тільки від нижчого до вищого рівня. К. Альдерфер вважає, що рух може відбуватися у двох напрямках: наверх, якщо є можливість задовольнити вищу потребу, і вниз, якщо така можливість відсутня. При цьому К.Альдерфер стверджує, що у разі незадоволення вищої потреби підсилюється рівень дії нижчої потреби, на яку перемикається увага.

Наступною широко застосованою теорією мотивації є теорія Мак-Клелланда. Мак-Клелланд вважав, що люди у своїй діяльності керуються постійними потребами вищого рівня (вторинними).

Теорія потреб Девіда Мак-Клелланда робить наголос на трьох головних потребах:

- прагнення до успіху – людина отримує задоволення від результату;
- прагнення до приналежності – до соціальної групи, колективу, прагнення до дружніх відносин з оточуючими;
- прагнення до влади – людина прагне контролювати ресурси та процеси, що відбуваються навколо неї.

Фредерік Герцберг дійшов висновку, що мотивація до праці формується під впливом двох різних груп факторів – гігієнічних і мотиваційних.

Гігієнічні фактори – це наявність чи відсутність таких елементів, як заробітна плата, безпека, умови на робочому місці (шум, освітлення), розпорядок і режим роботи, якість контролю керівництва, відносини з колегами та підлеглими.

До мотиваційних факторів відносять успіх, визнання, відповідальність, просування по службі, можливість особистісного зростання. За появи мотиваторів у людини виникає бажання працювати, праця приносить задоволення, що позитивно впливає на результати роботи.

Згідно з теорією Герцберга адекватний рівень кожного з цих факторів не підсилює позитивних мотивів трудової поведінки працівника. Однак якщо

робітник незадоволений проявом одного або кількох факторів, то мотиви його трудової поведінки зменшуються. Наприклад, висока заробітна плата не примусить працювати краще, а недостатня оплата праці викличе бажання ухилитися від роботи або перейти на іншу роботу.

Дуглас Мак Грегор сформулював теорії «Х» та «Y». Зміст її полягав в оцінці людини з двох протилежних поглядів.

Теорія Х наполягає на вродженій огиді людини до праці (люди за будь-якої можливості уникають роботи, відповідальності). Тому більшість людей необхідно контролювати і під загрозою покарання примушувати працювати. Такі ідеї зумовили розвиток бюрократичних типів організації – традиційних структур авторитарного типу, які приділяють багато уваги примушуванню і контролюванню.

Теорія Y передбачає, що існують люди, яким праця приносить задоволення. Таким працівникам не потрібен сторонній контроль. Якщо вони поділяють цілі організації, то найважливішим стимулом до праці буде прагнення до самореалізації і задоволення потреб власного «Я».

Д. Мак Грегор вважає, що працівники за характером більш схильні до теорії «Y», але організаційні умови, поведінка менеджерів підштовхують їх до вибору теорії «Х».

Видатний український вчений М. Туган-Барановський виділив п'ять груп потреб:

- а) фізіологічні;
- б) статеві;
- в) симптоматичні інстинкти та потреби;
- г) альтруїстичні;
(альтруїзм - безкорисливе прагнення до діяльності на благо інших; протилежність егоїзму)
- д) потреби практичного характеру.

Він особливого значення надавав раціональним почуттям, належності до народностей, моральним і релігійним поглядам, підкреслюючи значущість духовності в розвитку економіки.

2. Охарактеризуйте види ефективності систем менеджменту та опишіть критерії і показники, що використовуються для оцінки кожного виду ефективності на практиці.

Ефективність системи менеджменту – це показник, який характеризується співвідношенням витрат на здійснення управлінських функцій і результатів діяльності організації.

В економічних дослідженнях термін «ефект» з'явився з природних наук.

Термін «ефект» у перекладі з латинської означає «результат». Отже, категорія «ефективність» може інтерпретуватись як «результативність».

Ефект має значення результату, наслідку зміни стану певного об'єкта, зумовленої дією зовнішніх та внутрішніх факторів. Тобто під ефектом розуміють результат реалізації заходів, спрямованих на підвищення ефективності діяльності підприємства за рахунок економії всіх виробничих та трудових ресурсів.

Ефективність підприємства – комплексна оцінка кінцевих результатів використання основних та оборотних фондів, трудових та фінансових ресурсів та нематеріальних активів за певний період часу.

Термін «ефективність» універсальний. Його застосовують у всіх сферах людської діяльності: економіці, політиці, науці, техніці, культурі і т. д. У смислового відношенні ефективність пов'язується, по-перше, з результативністю роботи або дії, а по-друге, з економічністю, тобто мінімальним обсягом витрат для виконання цієї роботи або дії.

Рівень ефективності є найважливішим показником розвитку економіки.

Організаційні зміни та організаційний розвиток повинні бути спрямовані на підвищення результативності та ефективності менеджменту. Виділяють економічну, організаційну та соціальну ефективність систем менеджменту.

Економічна ефективність менеджменту відображає економічні результати діяльності організації за певної системи управління, її доцільно розглядати з двох поглядів.

З одного боку, економічна ефективність характеризується показниками, які відображають побудову та функціонування систем менеджменту, зокрема: рівнем автоматизації робочих місць управлінців, рівнем розробки інструктивного та нормативного матеріалу, загальним діапазоном менеджменту, рівнем технічної озброєності управлінців.

З іншого боку, економічна ефективність систем менеджменту характеризується показниками, що відображають результати виробничо-господарської діяльності. До таких показників можна віднести: величину прибутку, собівартості, обсяг виготовленої продукції, обсяг реалізації продукції, фондомісткість, рівень ліквідності, рівень ризику, коефіцієнти автономії, фінансової стійкості, рентабельності, оборотності тощо.

Організаційна ефективність менеджменту характеризує якість побудови організації, її системи управління, прийняття управлінських рішень, реакцію системи управління на стреси, конфлікти, організаційні зміни.

Організаційна ефективність оцінюється за показниками, які відображають якість побудови організації та її системи управління, а саме: рівень централізації функцій управління, співвідношення чисельності управлінських працівників між різними рівнями управління, питома вага керівників у загальній чисельності апарату управління.

Соціальна ефективність менеджменту відображає вплив менеджменту на процеси формування професійних характеристик працівників, у тому числі керівників, формування корпоративного духу, відповідного психологічного клімату в колективі, атмосфери захищеності та причетності до цілей організації. Соціальну ефективність менеджменту також можна оцінювати з двох точок зору. З одного боку, її можна оцінити за показниками, що відображають соціально-культурну сферу функціонування організації. До таких показників належать: стан трудової дисципліни, стабільність кадрів, стан соціально-виробничої ситуації на підприємстві, умови праці тощо.

З іншого боку, соціальну ефективність менеджменту можна оцінити за впливом на досягнення виробничо-господарських показників та задоволення потреб ринку, зокрема за: продуктивністю праці, зарплатовіддачею, рівнем задоволення потреб споживачів, рівнем розвитку соціальної інфраструктури.

**Критерії оцінювання
результатів виконання різнорівневих завдань
контрольної роботи
з освітнього компонента Менеджмент**

Різнорівневе завдання оцінюється за бальною системою. Виконання кожного наступного рівня компетентностей включає результати виконання попереднього.

Максимальна кількість набраних балів становить 20, а саме:

- завдання середнього рівня – 10 балів (за один виконаний тест – 1 бал);
- завдання достатнього рівня – 4 бали (за одну пару відповідностей – 1 бал);
- завдання високого рівня – 6 балів (за одне теоретичне питання – 3 бали).

Рівні навчальних досягнень	Оцінка	Кількість набраних балів	Критерії оцінювання
Середній рівень	3 «задовільно»	8-12	Здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, законів, однак при виконанні тестових завдань допускає помилки
Достатній рівень	4 «добре»	13-17	Здобувач освіти достатньо вільно володіє вивченим теоретичним матеріалом, виконує тестові та практичні завдання з допущенням незначних помилок і окремих неточностей.
Високий рівень	5 «відмінно»	18-20	Здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого теоретичного питання, вільно володіє науковою термінологією, виконує тестові та практичні завдання у повному обсязі, або з допущенням несуттєвих помилок чи неточностей

Міністерство освіти і науки України

**МЕНЕДЖМЕНТ
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ
РІЗНОРІВНЕВІ ЗАВДАННЯ**

СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ

**для здобувачів 3 курсу освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 073 Менеджмент
денної форми здобуття освіти**

**Приклад різнорівневого завдання семестрового контролю
знань з освітнього компонента Менеджмент
(3-й курс 5-й семестр)**

Середній рівень

Виконайте тести

- 1) Діяльність суб'єкта, що виявляється у цілеспрямованому впливі на об'єкт управління з метою приведення його у бажаний для суб'єкта стан - це:
 - а) менеджмент
 - б) управління
 - в) організація
 - г) підприємство
 - д) методи менеджменту
- 2) Розробив модель адміністративної організації та назвав її терміном «бюрократія»:
 - а) А.Маслоу
 - б) Г.Емерсон
 - в) Ф.Тейлор
 - г) М.Вебер
 - д) А.Файоль
- 3) Який підхід в менеджменті розглядає функціональний погляд на процес управління:
 - а) системний
 - б) ситуаційний
 - в) процесний
 - г) кількісний
 - д) інтегрований
- 4) Принцип управління, який передбачає одержання інформації про результати роботи, які дають можливість порівняти фактичний стан з планом:
 - а) системності
 - б) цілеспрямованості
 - в) стимулювання
 - г) ієрархічності
 - д) зворотного зв'язку
- 5) Складові внутрішнього середовища організації:
 - а) цілі, структура, завдання, технології, персонал, організаційна культура
 - б) цілі, структура, технології, персонал, поділ праці, делегування повноважень
 - в) структура, завдання, поділ праці, персонал, характер власності
 - г) технології, персонал, контроль, модель, управлінське мислення
 - д) цілі, структура, завдання, правовий статус, технології
- 6) Вертикальний поділ праці – це:
 - а) комплекс функцій управління
 - б) комплекс методів менеджменту
 - в) розподіл між працівниками повноважень, обов'язків і відповідальності
 - г) розподіл праці на спеціалізовані завдання
 - д) робота з координації дій в процесі діяльності організації

- 7) Функції менеджменту поділяють на:
- а) усні і письмові
 - б) внутрішні і зовнішні
 - в) головні і другорядні
 - г) загальні і конкретні
 - д) прямі і зворотні
- 8) План, націлений на виконання частини стратегічного плану, - це:
- а) тактичний план
 - б) стратегічний план
 - в) бізнес-план
 - г) організаційний план
 - д) оперативний план
- 9) Які види планування виділяють за змістом:
- а) техніко-економічне планування, оперативно-виробниче планування, бізнес-планування
 - б) оперативне, тактичне і стратегічне планування
 - в) корпоративне, цехове, виробниче
 - г) одноразове, стабілізуюче, ситуаційне
 - д) фінансове, кадрове, маркетингове
 - е) фінансове, кадрове, маркетингове
- 10) Місія – це:
- а) сформульована вищим керівництвом і оприлюднена загальна стратегічна мета організації
 - б) основний вид діяльності організації
 - в) головна мета існування та глобальна причина, що спонукає організацію займатися саме цим видом діяльності
 - г) все те, що відрізняє конкретну організацію від решти в цій галузі
 - д) всі вищенаведені варіанти відповідей вірні

Достатній рівень

Встановити відповідність між складовими внутрішнього середовища та наведеними визначеннями:

1. Завдання	а. Розробляються вищим керівництвом організації для ефективного господарювання і доводяться до кожного підрозділу (служби).
2. Технологія	б. В ній поєднуються горизонтальний і вертикальний поділ праці в організації; кожний підрозділ спеціалізується на виконанні певних видів робіт та несе відповідальність за їх виконання.
3. Цілі	с. Види робіт, які необхідно виконати підрозділами і окремими працівниками в зумовлений термін і визначеними способами.
4. Структура.	д. Засіб перетворення вхідних елементів (матеріали, сировина, капітал, інформація та інші ресурси), у вихідні (прибуток, виріб, продукт, засвоєння нових ринків збуту, задоволення персоналу та ін.).

- 1) 1:a; 2:b; 3:c; 4:d.
- 2) 1:b; 2:d; 3:a; 4:c.
- 3) 1:c; 2:d; 3:a; 4:b.
- 4) 1:d; 2:a; 3:b; 4:c.

Високий рівень

- 1. Дайте визначення менеджменту та опишіть його види залежно від сфери дії.**
- 2. Розкрийте зміст та опишіть основні завдання планування**

Приклад виконання різнорівневого завдання семестрового контролю знань з освітнього компонента Менеджмент (3-й курс 5-й семестр)

Середній рівень

Виконайте тести

- 1) Діяльність суб'єкта, що виявляється у цілеспрямованому впливі на об'єкт управління з метою приведення його у бажаний для суб'єкта стан - це:
б) управління
- 2) Розробив модель адміністративної організації та назвав її терміном «бюрократія»:
г) М.Вебер
- 3) Який підхід в менеджменті розглядає функціональний погляд на процес управління:
в) процесний
- 4) Принцип управління, який передбачає одержання інформації про результати роботи, які дають можливість порівняти фактичний стан з планом:
д) зворотного зв'язку
- 5) Складові внутрішнього середовища організації:
а) цілі, структура, завдання, технології, персонал, організаційна культура
- 6) Вертикальний поділ праці – це:
д) робота з координації дій в процесі діяльності організації
- 7) Функції менеджменту поділяють на:
г) загальні і конкретні
- 8) План, націлений на виконання частини стратегічного плану, - це:
а) тактичний план
- 9) Які види планування виділяють за змістом:
а) техніко-економічне планування, оперативно-виробниче планування, бізнес-планування
- 10) Місія – це:
д) всі вищенаведені варіанти відповідей вірні

Достатній рівень

Встановити відповідність між складовими внутрішнього середовища та наведеними визначеннями:

1. Завдання	а. Розробляються вищим керівництвом кожної організації для ефективного господарювання і доводяться до кожного підрозділу (служби).
2. Технологія	б. В ній поєднуються горизонтальний і вертикальний поділ праці в організації; кожний підрозділ спеціалізується на виконанні певних видів робіт та несе відповідальність за їх виконання.
3. Цілі	с. Види робіт, які необхідно виконати підрозділами і окремими працівниками в зумовлений термін і визначеними способами.

4. Структура.	d. Засіб перетворення вхідних елементів (матеріали, сировина, капітал, інформація та інші ресурси), у вихідні (прибуток, виріб, продукт, засвоєння нових ринків збуту, задоволення персоналу та ін.).
---------------	---

Відповідь: 3) 1:c; 2:d; 3:a; 4:b.

Високий рівень

1. Дайте визначення менеджменту та опишіть його види залежно від сфери дії

Менеджмент – це сукупність функцій, спрямованих на ефективне та результативне використання ресурсів для досягнення певних організаційних цілей.

Під ефективністю розуміють розсудливе й економне використання ресурсів.

Результативністю називають прийняття правильних рішень та їх успішне виконання.

Розрізняють багато видів менеджменту, кожен з яких вивчає специфічне коло питань, відрізняється набором способів, засобів та підходів.

Залежно від сфери дії виділяють такі види менеджменту:

1. Загальний менеджмент – охоплює питання управління, що є загальними для всіх фірм: планування та втілення планів діяльності організації, мотивація, контроль та координація основних процесів, управління трудовими ресурсами.

2. Виробничий менеджмент – керує виробничою сферою діяльності підприємства, яка полягає в організації і здійсненні виробничої діяльності підприємства у випуску конкурентоспроможної продукції і застосування відповідної техніки та технологій.

3. Фінансовий менеджмент – охоплює формування та підтримку оптимальної структури фінансів організації.

4. Маркетинговий менеджмент – займається питаннями вивчення ринків, попиту, що існує, і перспективного попиту на продукцію, розробкою з урахуванням цього виробничої, цінової й рекламної політики стратегії.

5. Еккаунтінг-менеджмент – управляє процесом збору, обробки й аналізу даних про роботу організації, їхнього порівняння з вихідними й плановими

показниками, результатами інших організацій з метою своєчасного виявлення проблем, розкриття резервів для більш повного використання наявного потенціалу.

6. Міжнародний менеджмент - це процес планування, організації, управління, контролю в організаціях, які залучені до міжнародної діяльності.

2. Розкрийте зміст та опишіть основні завдання планування

Планування - це початковий етап управління. Планування забезпечує основу для всіх управлінських рішень і функцій менеджменту.

Планування – це функція менеджменту, яка являє собою відносно відокремлений вид управлінської діяльності, що визначає перспективу і майбутній стан організації.

Планування – це вид управлінської діяльності, спрямований на визначення цілей і майбутнього стану організації, а також ресурсів, необхідних для їх досягнення.

Основним питанням планування є: визначити, що робити організації і що повинні робити її члени, щоб досягнути поставлених цілей. За суттю - це підготовка сьогодні до завтрашнього дня, визначення того, що потрібно і як цього домогтися.

У процесі планування організація вирішує такі проблеми:

- визначає цілі, які вона намагатиметься досягти;
- шукає ресурси необхідні для досягнення цілей;
- забезпечує формування організаційної структури фірми;
- підвищує трудову активність працівників шляхом планування різноманітних мотиваційних заходів;
- створює основу для надійного контролю.

Планування об'єднує структурні підрозділи підприємства загальною метою надає усім процесам однонаправленості і скоординованості, що дозволяє найбільш повно й ефективно використовувати наявні ресурси, якісно та якомога швидше вирішувати різноманітні завдання управління.

Міністерство освіти і науки України

**МЕНЕДЖМЕНТ
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ
РІЗНОРІВНЕВІ ЗАВДАННЯ**

**за розділом 1. «Суть, методологічні основи та історія
розвитку менеджменту»**

**для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий
молодший бакалавр
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 073 Менеджмент
денної форми здобуття освіти**

Середній рівень

За один виконаний тест – 0,5 бала

1. Термін «менеджмент» походить від англійського дієслова «to manage» і в перекладі означає:
 - а) контролювати
 - б) заробляти гроші
 - в) керувати
 - г) працювати
 - д) планувати
2. Управління – це:
 - а) вміння досягти поставлених цілей, використовуючи працю, інтелект та мотиви поведінки інших
 - б) діяльність суб'єкта, що виявляється у цілеспрямованому впливі на об'єкт управління з метою приведення його у бажаний для суб'єкта стан
 - в) сукупність ієрархічно побудованих процесів, незалежних від зовнішнього середовища
 - г) організація і здійснення виробничої діяльності підприємства у випуску конкурентоспроможної продукції
 - д) сукупність функцій, спрямованих на ефективне та результативне використання ресурсів.
3. Термін «наукове управління» започаткував:
 - а) Елтон Мейо
 - б) Анрі Файоль
 - в) Генрі Гант
 - г) Фредерік Тейлор
 - д) Макс Вебер
4. Створення універсальних принципів управління є основною метою:
 - а) школи наукового управління
 - б) адміністративної школи управління
 - в) школи людських стосунків
 - г) школи організаційної поведінки
 - емпіричної школи
5. До якої групи якостей менеджера належить «стратегічне мислення», «здатність до ризику» та «володіння антикризовим управлінням»:
 - а) соціально-психологічні якості
 - б) лідерсько-психологічні якості
 - в) мотиваційно-ціннісні якості
 - г) адміністративно-організаційні якості
 - д) професійно-ділові якості
6. Представники якої школи менеджменту розглядали організацію як певну «Соціальну систему»:
 - а) школи наукового управління
 - б) адміністративної школи управління
 - в) школи людських стосунків
 - г) школи організаційної поведінки

- д) емпіричної школи
- 7. Набір принципів, які застосовуються у практиці управління, називають:
 - а) системою управління
 - б) закономірністю управління
 - в) ідеологією управління
 - г) функціями управління
 - д) методами управління
- 8. Принцип управління, який передбачає вертикальний поділ управлінської праці, тобто виділення рівнів управління і підпорядкування нижчих рівнів управління вищим:
 - а) системності
 - б) цілеспрямованості
 - в) стимулювання
 - г) ієрархічності
 - д) єдиноначальності

Достатній рівень

За один виконаний тест – 1 бал

- 1. Яка основна відмінність між термінами «управління» та «менеджмент»:
 - а) термін «управління» застосовується в різних сферах діяльності, тоді як «менеджмент» – лише у господарській (мікрорівень організації)
 - б) управління зосереджене на внутрішньому контролі, а менеджмент – на зовнішньому оточенні
 - в) управління застосовується лише в одній сфері – господарській, а менеджмент – у різних сферах діяльності
 - г) управління – це обов’язкова влада та мистецтво керівництва, а менеджмент – вміння організовувати ефективну роботу апарату
 - д) управління завжди стосується лише об’єкта, а менеджмент – виключно персоналу
- 2. Розробка та впровадження Міністерством економіки регуляторних актів для бізнесу у системі суспільного виробництва належить до:
 - а) ідеологічного управління
 - б) технічного управління
 - в) державного управління
 - г) господарського управління
 - д) соціального управління
- 3. Оберіть послідовність функцій, яка найкраще описує управлінський процес за А. Файолем
 - а) стратегія, діагностика, реалізація, аудит
 - б) організація, мотивація, лідерство, контроль, звітність
 - в) планування, організація, розпорядження (керівництво), координація, контроль
 - г) розпорядження, координація, контроль, планування, організація
 - д) організація, мотивація, планування, контроль, координація

4. Підприємство, яке постійно обмінюється матеріалами, капіталом та інформацією із зовнішнім середовищем, відповідно до системного підходу, є:
- а) системою «вхід-перетворення-вихід», яка не належить до відкритого чи закритого типу
 - б) замкненою системою, оскільки будь-яке підприємство є самодостатнім після запуску виробничого процесу
 - в) закритою системою, оскільки вона має тверді фіксовані межі, які ізолюють її від зовнішніх факторів
 - г) відкритою системою, оскільки вона взаємодіє із зовнішнім середовищем через проникні межі, обмінюючись ресурсами
 - д) закритою системою, оскільки її дії відносно незалежні від середовища, що оточує систему

Високий рівень

За один виконаний тест – 2 бала

1. Визначте групу управлінських ролей за Г.Мінцбергом, яка об'єднує дії менеджера пов'язані з погодженням бюджету та веденням переговорів:
- а) інформаційні ролі, оскільки обидві дії передбачають обробку та передачу даних
 - б) ролі, пов'язані з прийняттям рішень, оскільки вони стосуються використання ресурсів та погодження позицій організації
 - в) роль представника, оскільки менеджер виступає від імені організації під час переговорів та погодження фінансів
 - г) міжособові ролі, оскільки вони впливають із формальних повноважень і статусу керівника
 - д) роль ліквідатора порушень, оскільки обидві дії спрямовані на усунення конфліктів та проблемних ситуацій.
2. Вкажіть підхід до управління, на якому базується рішення компанії оптимізувати свою діяльність, розглядаючи управління як «сукупність безперервних взаємопов'язаних дій», та до якої групи належать дії, що «перетинають межі функціональних підрозділів»:
- а) системний підхід; до наскрізних процесів
 - б) процесний підхід; до процесів та підпроцесів окремих підрозділів
 - в) процесний підхід; до наскрізних процесів
 - г) ситуаційний підхід; до процесів та підпроцесів окремих підрозділів
 - д) системний підхід; до операцій нижчого рівня декомпозиції

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

3-6 балів – оцінка «задовільно»;

7-9 балів – оцінка «добре»;

10-12 балів – оцінка «відмінно».